

Zaaknummer : 00609482
Ons Kenmerk : ODH227937
Datum : 21-02-2022

Beschikking

Wet natuurbescherming - Soortenbescherming

Onderwerp

Op 3 maart 2021 hebben wij een aanvraag om ontheffing geregistreerd als bedoeld in artikel 3.3 eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid van de Wet natuurbescherming. De aanvraag heeft betrekking op het uitvoeren van sloopwerkzaamheden aan het Sint Jorispad 17, 26 en 28 te Naaldwijk en wordt aangevraagd namens de gemeente Westland. De aanvraag betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus, het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis alsmede het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Ontheffing wordt gevraagd van het overtreden van de verbodsbepaling zoals genoemd in:

- Artikel 3.1, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus (*Passer domesticus*);
- Artikel 3.5, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*);
- Artikel 3.5, vierde lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*).

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode 1 september 2021 tot en met 1 januari 2023.

Besluit

Wij besluiten:

- I. de aangevraagde ontheffing te verlenen aan de gemeente Westland;
- II. de voorschriften 1 tot en met 12 te verbinden aan deze ontheffing;
- III. de aanvraag en de aanvullende documenten en mails van 12 april 2021, 18 november 2021 en 5 januari 2022 onderdeel te laten zijn van deze ontheffing;
- IV. dat deze ontheffing geldig is vanaf bekendmaking van dit besluit tot en met 1 januari 2025.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

ing. L. Hopman
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

VOORSCHRIFTEN

Algemene voorschriften

- 1 De ontheffinghouder dient:
  - de start van de werkzaamheden schriftelijk te melden;
  - het ecologisch werkprotocol op te sturen bij de startmelding van de werkzaamheden;
  - eventuele wijzigingen gedurende de uitvoering een week van tevoren schriftelijk te melden;
  - de beëindiging van de werkzaamheden uiterlijk één week van tevoren te melden.

Voorgaande meldingen dienen gericht te worden aan de Unit Groen Bodem en Opsporing van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, Postbus 550, 3300 AN te Dordrecht, telefoonnummer 078-7708585, e-mailadres meldingwnb@ozhz.nl onder vermelding van 'flora en fauna'.
- 2 De ontheffinghouder is ervoor verantwoordelijk dat zijn personeel of derden welke betrokken zijn bij de uitvoering van het project, op de hoogte zijn van de voorschriften in deze ontheffing en de maatregelen in het 'Activiteitenplan St. Jorispad 17, 26 en 28 te Naaldwijk' van 12 februari 2021 en de aanvullende informatie van 12 april 2021 en 18 november 2021. Hiervoor dient een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld en op de locatie aanwezig te zijn. In het ecologisch werkprotocol dient in ieder geval het volgende te worden opgenomen:
  - a de voorwaarden zoals opgenomen in deze ontheffing;
  - b aanduiding van de locatie van het plangebied;
  - c de uit te voeren werkzaamheden;
  - d de periode waarin de werkzaamheden uitgevoerd worden;
  - e de mitigerende en compenserende maatregelen;
  - f de momenten waarop ecologische begeleiding ingeschakeld wordt;
  - g het bijhouden van een logboek van de ecologische begeleiding.
- 3 Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing, het ecologisch werkprotocol en een logboek van de ecologische begeleiding (i.c. controle, vrijgave werkzaamheden) op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren. De genoemde documenten mogen langs de elektronische weg, leesbaar worden getoond.
- 4 De werkzaamheden dienen ecologisch begeleid te worden door een deskundige¹ op het gebied van de huismus respectievelijk de gewone dwergvleermuis.
- 5 De ontheffinghouder dient, met in achtneming van de voorschriften in deze ontheffing, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in hoofdstuk vier van het rapport 'Activiteitenplan St. Jorispad 17, 26 en 28' van 12 februari 2021 en de aanvullende stukken van 12 april 2021 en 18 november 2021.

---

¹ Onder een deskundige wordt verstaan:

- Hij/zij heeft een afgeronde hbo- of universitaire opleiding, met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie.
- Hij/zij heeft een afgeronde mbo-opleiding, met als zwaartepunt de flora en fauna, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten.
- Hij/zij is werkzaam voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus;
- Hij/zij is als ecooloog of adviseur/specialist ecologie werkzaam voor een (semi)overheidsinstantie zoals het Ministerie van Economische Zaken, het Ministerie van Defensie, Rijkswaterstaat, het Rijksvastgoedbedrijf, provincies, waterschappen, hoogheemraadschappen, gemeenten, omgevingsdiensten en drinkwaterbedrijven.
- Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de soortenbescherming en is werkzaam of aangesloten bij de volgende Nederlandse organisaties: Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied.
- Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de monitoring en/of bescherming van desbetreffende beschermde soorten.

- 6 Indien een of meerdere in voorschrift 5 bedoelde maatregelen onverhoopt niet uitvoerbaar zijn, dienen hiervoor minimaal gelijkwaardige maatregelen voor wat betreft de functionaliteit en effectiviteit te worden getroffen.
- 7 Tijdig, uiterlijk één maand, voordat de in voorschrift 6 bedoelde maatregelen wordt uitgevoerd, dienen deze ter goedkeuring aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid te worden voorgelegd.
- 8 De details over de plaatsing, de types en het onderhoud van de voorzieningen dienen te worden gemeld via het registratieformulier verblijfsvoorzieningen op <https://eloket.odh.nl/verblijfsvoorzieningen>. Deze meldingen dienen te worden gedaan:
  - a voor tijdelijke voorzieningen: uiterlijk twee weken na het verzenden van deze ontheffing;
  - b voor permanente voorzieningen: uiterlijk één week voor het plaatsen van de permanente voorzieningen.

Specifieke voorschriften

- 9
  - a. Het ongeschikt maken van de huismusnesten dient verricht te worden buiten het broedseizoen van de huismus (dat loopt van maart tot en met augustus, inclusief september in het geval van late vervolg legfels) en daarbij buiten koude perioden (gedefinieerd als perioden met gedurende drie tot vijf dagen aanhoudende (nacht)vorst)).
  - b. Het ongeschikt maken van de bebouwing voor de huismus dient verricht te worden op een doelmatige wijze zoals beschreven in paragraaf '4.1 Effecten op huismussen' van het 'Activiteitenplan St. Jorispad 17, 26 en 28 te Naaldwijk' en de aanvullende informatie (per mail) van 5 januari 2022 onder begeleiding en na expliciete vrijgave van een ecologisch deskundige. Hierin staat beschreven dat huismusnesten ongeschikt gemaakt worden door dakpannen voorzichtig in één richting te lichten. Tijdens het ongeschikt maken wordt een deel van het nestmateriaal van de nesten overgebracht naar de alternatieve verblijfplaatsen voor de huismus (zie vs.5). Het ongeschikt maken van de bebouwing voor de huismus dient verricht te worden conform het kennisdocument Huismus (BIJ12, 2017)
  - c. De deskundige dient in een ecologisch logboek (zie vs. 2) verslag te doen van het ongeschikt maken, de betreffende weersomstandigheden en het vrijgeven.
- 10
  - a. Het ongeschikt maken van de huidige zomer- en paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis dient te worden uitgevoerd in diens actieve periode , die loopt van 15 april tot en met 15 oktober, onder begeleiding van een ecologisch deskundige (zie vs. 5). De genoemde maatregelen dienen getroffen te worden conform de richtlijnen uit het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2017).
  - b. Het gebruik van netten, glaswol of purschuim is onder geen enkele voorwaarde toegestaan. Om vleermuizen redelijkerwijs de mogelijkheid te geven om de verblijfplaats te verlaten voordat met de werkzaamheden wordt gestart, dienen voorzieningen zoals exclusion flaps of het creëren van tocht gedurende minimaal vijf aaneengesloten dagen te worden ingezet. De weersomstandigheden dienen op deze dagen gunstig te zijn (minimaal 8 graden en een windkracht van <5 Bft).
  - c. Na het ongeschikt maken, en voorafgaand aan de werkzaamheden, dient een controlebezoek te worden uitgevoerd met behulp van een batdetector om de aanwezigheid van vleermuizen in de bebouwing uit te sluiten, alvorens het plangebied door de deskundige wordt vrijgegeven.
  - d. De deskundige dient in het logboek verslag te doen van het ongeschikt maken, de betreffende weersomstandigheden, het controlebezoek en het vrijgeven.

- 11 Zowel de tijdelijke als de permanente voorzieningen voor de gewone dwergvleermuis en de huismus moeten functioneel zijn gedurende de periode waarvoor deze worden ingezet. De voorzieningen dienen minimaal eenmaal per jaar gecontroleerd te worden op de functionaliteit en – indien nodig – dient de functionaliteit van de voorziening hersteld te worden. Dit dient tenminste tot en met drie jaar na het verlenen van de ontheffing uitgevoerd te worden. Het controleren op functionaliteit van de huismusvoorzieningen dient uitgevoerd te worden buiten de (in vs.9a genoemde) broedperiode van de huismus.
- 12 a. De tijdelijke alternatieven mogen pas verwijderd worden wanneer de gewenningsperiode in acht is genomen en de permanente voorzieningen functioneel zijn. De verwijdering dient begeleid te worden door een ecologisch deskundige op het gebied van de huismus respectievelijk de gewone dwergvleermuis (vs.5).
- b. Na inachtneming van een gewenningstijd van minimaal zes maanden voorafgaand aan de start van het parseizoen voor de vleermuisvoorzieningen (namelijk 15 augustus) en een geheel broedseizoen voor de huismus, mogen de tijdelijke kasten alleen verwijderd worden nadat door de deskundige is vastgesteld dat de kast is verlaten. Indien blijkt dat de tijdelijke voorziening in gebruik is genomen, mag deze uitsluitend verwijderd worden buiten de kwetsbare periode van de huismus (namelijk maart tot en met september) respectievelijk de gewone dwergvleermuis (namelijk 15 augustus tot en met 15 oktober) en nadat door de deskundige is vastgesteld dat de voorziening is verlaten.
- c. De deskundige dient in een ecologisch logboek (zie vs. 2) verslag te doen van het controleren, vrijgeven en verwijderen van de tijdelijke alternatieven ervan.

AANWIJZINGEN VOOR GEBRUIK

- Voor alle soorten - beschermd én onbeschermd - geldt de zorgplicht ex artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming. Op grond hiervan dient zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten te worden voorkomen.
- Gedurende de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Wet natuurbescherming. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.
- Als de ontheffinghouder de onderhoudsverplichting wenst over te dragen aan een derde dan moet de ontheffinghouder zorgdragen voor het contractueel vastleggen daarvan.

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 3 maart 2021 hebben wij een aanvraag om ontheffing geregistreerd als bedoeld in artikel 3.3 eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb). De aanvraag heeft betrekking op het uitvoeren van sloopwerkzaamheden aan het Sint Jorispad 17, 26 en 28 te Naaldwijk en wordt aangevraagd namens de gemeente Westland. De aanvraag betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus, het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis alsmede het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Ontheffing wordt gevraagd van het overtreden van de verbodsbepaling zoals genoemd in:

- Artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb voor wat betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus (*Passer domesticus*);
- artikel 3.5, tweede lid, van de Wnb voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*);
- artikel 3.5, vierde lid, van de Wnb voor wat betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*).

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode 1 september 2021 tot en met 1 januari 2023.

Bij de aanvraag behoren de volgende stukken:

- Soortgericht onderzoek St. Jorispad te Naaldwijk, Aqua-Terra Nova B.V., rapportkenmerk: 20052/AQT301FF/LT, 2 november 2020;
- Activiteitenplan St. Jorispad 17, 26 en 28 te Naaldwijk, Aqua-Terra Nova B.V., rapportkenmerk: 20052/AQT302FF/LvdA, 12 februari 2021.
- Bijlage 3. Impressie van 24b (pdf-document met foto's).

Op 12 april 2021 hebben wij de volgende aanvullende informatie ontvangen:

- Locaties huismus- en vleermuisvoorzieningen, Aqua-Terra Nova B.V.

Op 18 november 2021 hebben wij de volgende aanvullende informatie ontvangen:

- Verzoek om aanvullende informatie Sint Jorispad 17, 26 en 28 te Naaldwijk, Aqua-Terra Nova B.V., briefkenmerk: 20052/AQT/203/FF/TJ, 18 november 2021.

Procedure

Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 5.1 van de Wnb zijn toegepast op deze beschikking.

Aangezien de aangeleverde gegevens onvolledig waren, is op 30 september 2021 verzocht om aanvullende gegevens. De gevraagde gegevens zijn op 18 november 2021 ontvangen.

Verlenging

Met toepassing van artikel 5.1, tweede lid, Wnb hebben wij op 11 februari 2021 de termijn voor de afhandeling van de aanvraag met zeven weken verlengd.

Bevoegd gezag

De handeling wordt verricht binnen de provincie Zuid-Holland. Gelet op de bepalingen in artikel 1.3 van de Wnb zijn wij bevoegd gezag voor de beoordeling van de aanvraag.

Toetsingskader en grondslag beschikking

De aanvraag is getoetst aan de artikelen 3.1, 3.3, 3.5 en 3.8 van de Wnb en de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland.

De huismus is een van nature in Nederland in het wild levende vogel en beschermd op grond van artikel 1 van de Vogelrichtlijn.

Op grond van artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb is het verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van de huismus te beschadigen, vernielen of weg te nemen.

De gewone dwergvleermuis is een van nature in Nederland in het wild levend dier van soorten genoemd in bijlage IV, onderdeel a bij de Habitatrichtlijn.

Op grond van artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb is het verboden:

- de gewone dwergvleermuis opzettelijk te verstoren;
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis te beschadigen of te vernielen.

Op grond van artikel 3.3, vierde lid en artikel 3.8, vijfde lid, van de Wnb wordt een ontheffing slechts verleend indien:

- er geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- de ontheffing nodig is omdat één van de belangen genoemd in artikel 3.3, vierde lid, aanhef en onder b, en artikel 3.8, vijfde lid, aanhef en onder b, van de Wnb aan de orde is; en
- de maatregelen niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding respectievelijk er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Beoordeling

Aanvraag

Gemeente Westland is voornemens om de woningen aan het Sint Jorispad 17 en 26 te Naaldwijk te slopen. Sint Jorispad 28 blijft wel behouden en de gevel, die gedeeld wordt met Sint Jorispad 26, wordt na de sloop opnieuw opgebouwd. De gebouwen worden gesloopt in het kader van de 'Uitkoopregeling woningen onder een hoogspanningsverbinding'. Er komen geen nieuwe gebouwen voor in de plaats. De bestemming 'wonen' vervalt op dit perceel waarna het perceel de bestemming 'groen' krijgt, het perceel wordt dan ook groen ingericht.

De aanvraag heeft betrekking op de volgende werkzaamheden:

- het slopen van de woningen;
- het opbouwen van kopgevel aan Sint Jorispad 28;
- het ecologisch inrichten van de percelen.

De nest- en verblijfplaatsen worden zo spoedig mogelijk na het verlenen van de ontheffing, met inachtneming van de voorschriften, ongeschikt gemaakt. De sloopwerkzaamheden starten na het ongeschikt maken van de nest- en

verblijfplaatsen en duren uiterlijk tot 1 januari 2024. Aangezien de initiële planning niet langer haalbaar is, is de aangevraagde ontheffingsperiode met een halfjaar verlengd.

Overtreding verbodsbepaling(en)

Om te bepalen of er sprake is van overtreding van de Wnb heeft in 2020 nader onderzoek plaatsgevonden naar de aanwezigheid van de huismus en gewone dwergvleermuis binnen het plangebied.

Het onderzoek naar huismus is uitgevoerd conform het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2017).

Ook het vleermuisonderzoek is uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol (2017), zij het dat massawinterverblijfplaatsen niet zijn onderzocht omdat dergelijke verblijfplaatsen in het plangebied zijn uitgesloten vanwege het ontbreken van forse, robuuste gebouwen met grotere aaneengesloten interne oppervlakten aan onverstoorde ruimte. Er zijn geen ruimten aanwezig met een stabiel binnenklimaat geschikt voor de aanwezigheid van een massawinterverblijfplaats.

Daarmee is voldoende aannemelijk gemaakt dat de functies van het plangebied voor de huismus en de gewone dwergvleermuis in kaart zijn gebracht. Hiermee zijn wij van mening dat de onderzoeksinspanning voldoende is geweest.

De huismus is in het plangebied aangetroffen. In totaal betreft het dertien nesten. Aan de westzijde van de woning aan het Sint Jorispad 17 zijn acht broedparen waargenomen, welke nestelen onder de dakpannen. Aan de oostelijke zijde van Sint Jorispad 26 zijn drie broedparen waargenomen: twee nesten bevinden zich onder de dakpannen en één nest bevindt zich onder een zonnepaneel. Aan de oostelijke zijde van Sint Jorispad 28 zijn twee broedparen aanwezig. Met de geplande werkzaamheden gaan elf nesten verloren en zullen de twee nesten in het gebouw van Sint Jorispad 28 verstoord worden, waardoor deze tijdelijk verloren gaan. Met de geplande werkzaamheden wordt de verbodsbepaling zoals bedoeld in artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb overtreden.

De gewone dwergvleermuis is in het plangebied aangetroffen. Onder de daklijst aan de oostzijde van de woning aan Sint Jorispad 17 is een verblijfplaats aangetroffen welke zowel als zomer- als paarverblijfplaats in gebruik is. Deze verblijfplaats wordt gebruikt door twee individuen. Van zomer- en paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis mag er redelijkerwijs vanuit worden gegaan dat deze ook in gebruik zijn gedurende milde winters door één of enkele individuen. Met de geplande werkzaamheden gaat deze verblijfplaats verloren en worden individuen opzettelijk verstoord. Hiermee worden de verbodsbepalingen zoals bedoeld in artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb overtreden.

Voorgestelde maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de huismus en de gewone dwergvleermuis tot een minimum te beperken, worden maatregelen voorgesteld zoals beschreven in het 'Activiteitenplan St. Jorispad 17, 26 en 28 te Naaldwijk' van 12 februari 2021 en de aanvullende informatie die is verkregen op 12 april 2021 en 18 november 2021. Deze maatregelen zien onder andere op het ongeschikt maken van de bebouwing in de actieve periode van de soorten en het treffen van compenserende en mitigerende maatregelen. Deze worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige met kennis van de huismus respectievelijk de gewone dwergvleermuis.

Staat van instandhouding

Huisumus

Als gevolg van de sloopwerkzaamheden gaan elf nesten van de huismus permanent verloren en twee nesten zullen tijdelijk verloren gaan. Op 9 februari 2021 zijn vijf tijdelijke Waveka mussenkoloniekasten van het type 1SP opgehangen aan de gevels van de woningen aan het Sint Jorispad 15, 22 en 24. Deze kasten bestaan elk uit drie voorzieningen, maar gezien het feit dat alle drie de ingangen van een Waveka mussenkoloniekast op dezelfde

windrichting gericht zijn en geen van die ingangen afstand van 50 centimeter of meer tot een andere ingang heeft telt iedere mussenkoloniekast voor één enkele voorziening. Daarnaast zijn vijf mussenpotten van Waveka in de tuin van de woning aan het Sint Jorispad 24a gehangen. Met de aanvraag is aangegeven dat eind 2021 of begin 2022 een huismustil geplaatst zal worden in de tuin van de woning aan het Sint Jorispad 24b van het type HMPT1 van Unitura. In deze til zijn achttien broedplaatsen beschikbaar voor de huismus. Omdat zo'n til een niet bewezen effectieve maatregel betreft, en daarom experimenteel, telt deze voorziening voor vijftig procent mee, oftewel voor negen verblijfplaatsen. In totaal zullen er in de tijdelijke situatie negentien alternatieven beschikbaar zijn voor de huismus.

In de permanente situatie worden zes inbouwkasten van het type IB GZ 03 van Vivara Pro gerealiseerd in de kopgevel van de woning aan het Sint Jorispad 28. Dit gebouw is nu nog verbonden aan het naastliggende adres, Sint Jorispad 26, maar zal na de sloop van laatstgenoemde adres een vrije kopgevel hebben welke opnieuw opgebouwd dient te worden. Tezamen met de vijf mussenpotten en de huismustil, welke ook in de permanente situatie aanwezig zullen zijn, zullen er twintig permanente alternatieven beschikbaar zijn voor de huismus.

Wij stellen dat met de (in de aanvraag) aangeleverde argumentatie aannemelijk is gemaakt dat bovenstaande maatregelen het maximaal haalbare is in de nabije omgeving van het plangebied. Daarbij blijkt uit bureauonderzoek dat er in de omgeving van het plangebied meerdere huismuskolonies aanwezig zijn. Binnen 500 meter (overbrugbare afstand voor de huismus) bevinden zich er tenminste zes. Hieruit kan opgemaakt worden dat de bebouwing in de omgeving op dit moment geschikt is voor huismussen en zich hier aanvullend op voorgestelde maatregelen enkele natuurlijke alternatieve verblijfplaatsen kunnen bevinden. Hiermee worden er gedurende en na de werkzaamheden voldoende uitwijkmogelijkheden aangeboden voor de huismus.

In de periode vanaf ontheffing verlening tot het mussenbroedseizoen van 2022 (maart tot en met september) worden de nesten ongeschikt gemaakt om te voorkomen dat er huismussen aanwezig zijn in het gebouw ten tijde van de uitvoering van de werkzaamheden. Dit is de minst kwetsbare periode van de huismus. Het ongeschikt maken wordt uitgevoerd buiten de broedperiode van de huismus, die loopt van maart tot en met augustus met een uitlooptijd van een maand in het geval van late vervolglegels. Huismusnesten worden ongeschikt gemaakt door dakpannen voorzichtig in één richting te lichten. Dit gebeurt onder ecologische begeleiding. Tijdens het ongeschikt maken wordt een deel van het nestmateriaal van de nesten overgebracht worden naar de alternatieve verblijfplaatsen voor de huismus. Met bovenstaande methodiek wordt voorkomen dat individuen worden verwond of gedood. De genoemde maatregelen worden getroffen conform de richtlijnen uit het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2017). Dit hebben we geborgd in voorschrift 9.

De huismus komt verspreid voor in de directe omgeving van het plangebied en op grotere schaal binnen Naaldwijk. Door de voorgenomen maatregelen in combinatie met voorschriften 9, 11 en 12 en de beperkte omvang van het effect is het aannemelijk dat de huismus in de directe omgeving aanwezig blijft.

Gewone dwergvleermuis

Als gevolg van de sloopwerkzaamheden gaat één gecombineerde zomer- en paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis verloren. Op 9 februari 2021 zijn vier tijdelijke vleermuiskasten van het type VK WS 01 van Vivara Pro opgehangen aan de gevels van de woningen aan het Sint Jorispad 15, 24 en 24a.

In de permanente situatie wordt één vleermuistil gerealiseerd type VMPT112 van faunaprojecten. Deze paalkast wordt gerealiseerd in de ecologische zone ten westen van Sint Jorispad 17, 26 en 28. Daarnaast blijven de kasten van het type VK WS 01 voor onbepaalde tijd hangen. In de vrijgekomen kopgevel van de woning aan het Sint Jorispad 28 worden twee vleermuisstenen van het type IB VL 08 van Vivara Pro ingebouwd. Hiermee worden er gedurende en na de werkzaamheden voldoende uitwijkmogelijkheden aangeboden voor de gewone dwergvleermuis.

In de periode van 15 april tot en met 15 oktober wordt de zomer- en paarverblijfplaats ongeschikt gemaakt om te voorkomen dat er vleermuizen aanwezig zijn in het gebouw ten tijde van de uitvoering van de werkzaamheden. Dit wordt uitgevoerd door het gebruik van exclusion flaps of door het creëren van tocht in de bebouwing. Daarmee wordt voorkomen dat er dieren kunnen worden verwond of gedood. De genoemde maatregelen worden getroffen conform de richtlijnen uit het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2017).

De gewone dwergvleermuis komt verspreid voor in de directe omgeving van het plangebied en op grotere schaal binnen Naaldwijk. Door de voorgenomen maatregelen en de beperkte omvang van het effect is het aannemelijk dat de gewone dwergvleermuis in de directe omgeving aanwezig blijft.

Op grond van het vorenstaande zijn wij van mening dat de maatregelen, met inachtneming van de voorschriften, voldoende zijn om negatieve effecten te voorkomen dan wel tot een minimum te beperken en dat de sloopwerkzaamheden niet leiden tot verslechtering van de instandhouding van de huismus en gewone dwergvleermuis.

Ecologisch werkprotocol

De start van de werkzaamheden dient gemeld te worden bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. De werkzaamheden en de wijze waarop de maatregelen worden uitgevoerd dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit protocol dient bij het melden van de start van de werkzaamheden meegestuurd te worden. Voorts dient het protocol op de locatie aanwezig te zijn. Hierdoor weten ook de uitvoerders op welke wijze de werkzaamheden zorgvuldig moeten worden uitgevoerd. Wij hebben dit in de voorschriften 1, 2 en 3 vastgelegd.

Belangenonderbouwing

De ontheffing is voor de huismus aangevraagd op grond van het belang van 'de volksgezondheid of openbare veiligheid' zoals genoemd in artikel 3.3, lid 4 van de Wnb. De ontheffing voor de gewone dwergvleermuis is aangevraagd op grond van het belang van 'de volksgezondheid, openbare veiligheid of dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten' zoals genoemd in artikel 3.8, lid 5 van de Wnb.

De woningen in het plangebied worden gesloopt, omdat deze zich onder hoogspanningsmasten bevinden. Hoewel het ministerie van Economische Zaken garandeert dat het wonen onder hoogspanningsmasten geen verhoogd gezondheidsrisico met zich meebrengt zijn er echter meerdere studies die dit wel concluderen. Er is een wetenschappelijke correlatie tussen wonen onder hoofspanning en het optreden van leukemie bij kinderen. Na een analyse van beschikbare onderzoeksgegevens concludeerde de gezondheidsraad in 2018 dat magnetische velden niet bewezen de oorzaak zijn van leukemie bij kinderen, maar er wel aanwijzingen zijn voor een oorzakelijk verband. De grenswaarde waarboven het risico op de ziekte bij kinderen toeneemt ligt op ongeveer 0,4 microTesla (μT). Tegenwoordig wordt deze waarde als grenswaarde gebruikt. Woningen mogen niet langer gebouwd worden in magneetvelden met een waarde boven de 0,4 μT . Het slopen van de woningen is zodoende in het belang van de volksgezondheid.

Sinds 1 januari 2017 is een regeling ingevoerd door de overheid die 'Uitkoopregeling woningen onder een hoogspanningsverbinding' heet. Hiermee komt het kabinet bewoners tegemoet die niet langer onder een hoogspanningslijn wensen te wonen. De woningen binnen het plangebied staan onder een hoogspanningsmast en komen daardoor in aanmerking voor deze regeling. De bewoners van de woningen in het plangebied willen deelnemen aan deze regeling. De gemeente Westland is voornemens de betreffende woningen op te kopen om vervolgens te (laten) slopen. Er komt daarna geen nieuwe bebouwing meer; de bestemming 'wonen' zal binnen vijf jaar na toekenning van een uitkering op grond van de regeling worden gewijzigd naar 'groen'.

volksgezondheid, openbare veiligheid of dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten' voldoende is onderbouwd om de negatieve effecten op de huismus en de gewone dwergvleermuis, welke als gevolg van de uitvoering van het project zullen optreden, te rechtvaardigen.

Geen andere bevredigende oplossing

Het project is locatie specifiek. Het betreft sloop van bestaande bebouwing welke onderdeel is van de uitkoopregeling voor woningen onder een hoogspanningsverbinding. Zoals hierboven beschreven zal de bestemming 'wonen' binnen vijf jaar na toekenning van de uitkering op grond van die regeling plaats maken voor de bestemming 'groen'. In overleg met de gemeente is de mogelijkheid onderzocht om de woningen te verplaatsen, maar dat bleek niet gewenst of mogelijk. Daarnaast zouden huismussen en vleermuizen alsnog verstoord worden bij het verplaatsen van de woningen en kunnen nestplaatsen verlaten worden. Voor de huismus en de gewone dwergvleermuis zou dit daarom ook geen bevredigende oplossing zijn geweest. Voor sommige tracés van hoogspanningsverbindingen is het technisch mogelijk gebleken om de hoogspanningsverbinding te verplaatsen of ondergronds te brengen. Dit bleek uit een onderzoek dat door het ministerie van Economische zaken was uitgezet. Dergelijke oplossingen blijken in de praktijk echter te complex te zijn om toe te passen en er bij verplaatsing van hoogspanningsverbindingen moeten alsnog woningen op andere locaties wijken. Dergelijke oplossing zou daarom voor een verplaatsing van het probleem zorgen in plaats van het oplossen ervan. Al met al maakt dit dat er geen andere bevredigende oplossing is.

Wat betreft de werkzaamheden worden alle mogelijke mitigerende uitvoeringsmaatregelen getroffen om effecten op de huismus en de gewone dwergvleermuis te verminderen, hetgeen wordt opgenomen en geborgd in een ecologisch werkprotocol. Zo wordt er rekening gehouden met de kwetsbare perioden van de huismus en de gewone dwergvleermuis en worden er maatregelen genomen om effecten tijdens werkzaamheden te voorkomen.

Gelet op de noodzaak en wijze van uitvoering zijn wij van mening dat er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is. Door de gekozen wijze en periode van uitvoering, wordt schade aan de huismus en de gewone dwergvleermuis zoveel mogelijk voorkomen.

Samenhangende besluiten

Er kunnen nog andere bepalingen van kracht zijn, op grond waarvan vergunningen, toestemmingen, ontheffingen of meldingen benodigd zijn om de gevraagde activiteit te kunnen uitvoeren. Die mogelijkheid geldt bijvoorbeeld voor de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

Conclusie

Op grond van het vorenstaande kan de gevraagde ontheffing op grond van artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid van de Wnb worden verleend.